

Őszi takaró

Téli gyümölcsös

Katona
Judit

Örökség

Sirató
vietnami
gyermek-
kekért

Félelem pinceajtáját még
puskatussal verik a gyávák.
Vitaminhiányt örököltem
s kékvert titkok sugárzását.
Nem félttem — üvöltöttem. Számban
széltől mosolyok vére dermed.
Tavaszodik. Friss gödröt ások,
hogy fényt ültessék és fát neveljek.

Húságaikat temetik.
Tépjetelek le minden virágot!
Jönnék tíz ujjal kaparó,
ácsorgó szívű anyaácsok,
ma minden deszkát ők gyalulnak
s vernek ki csillagszegekkel.
Az anyaácsok jönnek itt
karjukon halott gyermekekkel.
A gyermek merev, mint a húr,
szem nélkül lát, kar nélkül ölel,
láb nélkül a végtelent járja.
Nem hasonlít csak önmagára,
hasonlít a gyenge virágra,
suttog az éjbe, fénybe, nyárba
már örökké világtalanul.

Ilyen
ez
a
krónika

ELŐSZÖR egy pulykáról számolok be, amely szerencsét hozott az ukrainai Cserkassziban. Anasztaszija Sved éppen a pajtában foglalatostkodott, amikor gyönyörű, ékkövekkel kirakott aranygyűrűje lecsúszott az ujjáról, és a padló számtalan repedéseinek egyikébe gurult.

Tűvé tették a pajtát, de az elvesztett gyűrűt napokig tartó kutatás után sem sikerült megtalálni.

A család nemrégiben pulykát vásárolt. Az állatot néhány napig a pajtában tartották. Mekkorra volt a meglepetés, amikor a pulyka szétbontása közben a konyhakész valami kemény tárgyba ütközött.

A köves gyűrű volt. A dolognak még az a nem mindennapi érdekessége, hogy a gyűrű elvesztése és megtalálása között kerekén hatvan esztendő telt el. Anasztaszija — aki most 82 éves — a gyűrűt még fiatal lányként vőlegényétől kapta ajándékba.

Most boldogan mutogatta az — unokáinak, gyémántlakodalman...
VILÁGSZERTE gond az üzemanyaghiány. Ezzel kapcsolatban nyújtok át egy receptet, mely viccnek is beillik. Észak-Rajna Westfália tartományban tették közzé, szó szerint a következőképpen:

Nem kell kétségbeesni a benzinhiány miatt, egy kis ügyességgel mindenki készíthet autójába üzemanyagot, legalábbis elméletileg.

Vegyenek szemet, öröklék meg kávédarálóban, s keverjék össze palínkával. A sűrű, kásás anyagot hevítsek egy fedett edényben, majd desztillálják. A páratot hűtsék le egy sörshordóban, és rézcső segítségével töltsék meg vele gépkocsijuk tartályát.

A vállalkozó szellemű autósoknak tanácsolták továbbá, hogy mielőtt hozzáfognának, figyelmeztessék a tűzoltókat, és növeljék életbiztosításukat...

HADD FOLYTASSAM a becsületességteszt különös történetjével:

Hogy próbára tegyék a New York-i rendőrök becsületességét, polgári ruhás ügynökök „becsületes megtalálóként” pénztárcákat adtak át nekik az utcán. Az ötvenegy rendőr közül tizenöt nem juttatta el a pénztárcát a feltüntetett tulajdonosnak. Csúpan kettőn ismerték be később, hogy a pénzt és a tárcát megtartották maguknak. Egyesek azt állították, hogy postára adták a pénzt, a tulajdonos címére, mások „nem emlékeztek semmire”.

A tizenöt rendőr ellen a tesztet követően eljárás indult...

NÉHA MEGTRÉFÁLJÁK a tervezőmérnökök azokat, akik újonnan felépített épületeikben laknak, dolgoznak. A torinói kereskedelmi kamara új épületeinek szobáiban, a folyosóin egy reggel feliratok jelentek meg a következő figyelmeztetéssel:

„Sétáljanak meghajolva, de még jobb, ha — másznak!”

Hogy nem minden alap nélkül láttak napvilágot ezek a feliratok, bizonyítja az a tény, hogy az épület egy részében a szobák csak 190 centiméter magasak. A tervező így védekezett:

— Ugyan minek kell magas mennyezet, ha az irodákban úgyis mindenki ül!

A torinói kereskedelmi kamara tisztviselőit azonban nem nyugtatta meg ez a magyarázat, s egyszerűen nem voltak hajlandók átköltözni az épületrészbe...

A meg-
érde-
melt
jutalom

A harangöntő üzem igazgatója különös jutalomban részesítette Juhar Botond harangöntőt. Szabad hóbörgést engedélyezett neki a vezetőség! Az erről szóló pecsétes iratot a meglepett harangöntőnek több tanú jelenlétében adta át az igazgató, a következő indoklással:

— Szaktársak! Szívós és kitartó hóbörgővel állunk szemben. Juhar Botond tíz éve önti üzemünkben a harangokat és tíz éve önti feletteseire a szitkait. Senki sem ért itt a harangöntéshez, csak ő, és én meg a főharangöntő tetűk vagyunk, akiket le kéne pöckölni az üzem éléről. Így van, Juhar szaktárs!

Juhar Botond köhintett egyet, inge nyakán kigombolta a felső gombot, aztán még egy kisebbet is köhintett és hallgatott.

— Tíz év hosszú idő, szaktársak — folytatta az igazgató —, ezért megvallom, sokat töprengtem, mivel honoráljam ezt a kitartó ellenszenvet. Pénzjutalomban, sajnos, nem tudom részesíteni Juhar szaktársat, mert nincs rá keret, de talán nem is örülne annyira neki, mint ennek az írásnak. Eddig ugyanis kénytelen volt a hátam mögött, kis körben, félhangosan szidni engem, tehát meglehetősen farsztó, és bonyolult körülményekkel. Ez a mai nappal megszűnik! Juhar Botond ott és úgy szidhat engem, meg a főharangöntőt, meg akit éppen akar, ahol éppen rájön a szidhatnák. A szemünkbe is, természetesen. Az írás feljogosítja erre és megkönnyíti a dolgát a továbbiakban.

A főharangöntő bólogatott, a jelenlevők Juharra, majd egymásra néztek, a titkárnő töltögette a reprezentációs konyakból és az igazgató poharát magasra tartva, további sikeres hóbörgést kívánt a harangöntőnek.

— Csak az anyámat ne szidja — jegyezte meg —, mert arra még egy igazgató is allergiás!

Juhar Botond rossz hangulatban hagyta el az irodát.

— Ehhez mit szólna? — fogta meg az egyik harangöntő karját. — Csúffá tett a gazember!

A harangöntő vállat vont.

— Szerintem csak hálás lehetsz neki. Nem mindenkit részesítenek ekkora kitüntetésben. Szidhatod most már teli torokból.

— Megszégyenített! Megalázott! — hördült fel Juhar. — Bele-taposott az érzéseimbé!

Aznapi szót sem szólt. Dühösen végezte a munkáját, csak néha morgott valami átokfélet az igazgatóra, de csak úgy magának, a foga között.

Másnap feltűnt neki, hogy furcsa szemmel méregetik a többiek. Legjobb komája, Bán Balázs is csak amolyan jmmel-ámmal felelt a kérdéseire, és látszott rajta, hogy legszívesebben még azt se tenné.

— Mi van veled, Balázs? — kérdezte. — Megbántottalak valamivel?

— Engem? Ugyan már.

— Ne tagadd! Az orrodon látom, hogy valami bánt.

— Mi bántana? Képzeld.

Juhar Botond fürkészve nézett rá.

— Az írás, mi? Amit az igazgató adott!

Bán Balázs nem szólt, elfordította a tekintetét.

— Szóval innen fúj a szél — kiáltott diadalmasan Juhar, majd mint akinek világosság gyúl az agyában, vállon ragadta a másikat. — Te, csak nem hiszed, hogy...?

— Az igazság az, komám — mondta kelletlenül Bán Balázs, —, hogy nem mindenki kaphat ilyen írást...

Juhar azt hitte, nem jól hall. Ernyedten engedte le a kezét, nézte még egy ideig Bán Balázst, aztán úgy elkezdett nevetni, hogy visszhangzott belé a műhely.

— Szóval, még te is azt hiszed, hogy én meg az igazgató... Nahát, ez még tréfának is képtelenség! — abbahagyta a nevetést, újra vállon ragadta Bán Balázst. — Annak a kontárnak a vice az egész! Érted? Csak nem hiszed, hogy én is talpnyalója lettem, és azért kaptam azt az írást...?

— Nem érdekes, hogy én mit hiszek — morogta Bán Balázs —, de az emberek zúgolódnak. Az öreg Kőszörűs huszonöt éve van az üzemben. Kiss Vince húsz, én is tizenöt, te meg, komám, csak tíz éve. Aztán az írást mégis te kaptad!

— Az istenit a sok marhájának! — öklözött a levegőbe Juhar. — Ezek meghibbantak! Bizony isten, meghibbantak!

Ebédészünetben oda állt az emberek elé.

— Szaktársak, mi a fészkes fené van veletek? Úgy néztek rám, mint egy árulóra. Hát tehetek én róla, hogy az igazgató nekem adta azt az írást? Tehetek én arról, hogy ez a senki, aki annyit sem ért a harangöntéshez...

— Szidhatod már — szólt közbe valaki —, megvan róla az okmány!

Juhar Botond elhallgatott. Úgy állt ott, mint akit igazságtalanul szemén köptek. Nem tudta, mit feleljen erre, vagy inkább nem tartotta érdemesnek, hogy bármit is feleljen. Megfordult, és visszakullogott a munkájához.

— Gyere egy fröccsre — mondta műszak után Bán Balázsnak.

— Sietek haza...

— Gyere, mert kettévágom azt a hülye fejed! Már te is marha vagy!

A harmadik fröccs után azt kérdezte Bán Balázs:

— Komám, mióta vagy te olyan jóba az igazgatóval?

— Én? Te nem vagy észnél?

— Ne dühöngj. Valami csak van emögött az írás mögött. Ilyen írást nem adnak csak úgy. Ezt, komám, ki kellett valamivel érdemelni.

— Kiérdemeltem! — horkant fel gúnyosan Juhar. — Tíz év óta mást se tettem, csak hogy kiérdemeljem...

— Na, látod... — szorongatta a poharát Bán Balázs. — Itt bűlik nekem valami. Meg nemcsak nekem! Mert mások is szidták az igazgatót, meg a főharangöntőt, nemcsak te. Az írást meg csak te kaptad.

— Mit beszélsz? — bámult rá Juhar.

— Úgyesen ki volt ez csinálva, komám, azt meg kell hagyni! Még én is bedűltem neked, sokszor olyan hévvel hóbörögtem! Ki gondolta volna, hogy csak provokálsz, aztán meg, ugye...

Juhar nekiugrott Bánnak. A nyakát kapta el. Úgy szabadították ki a keze közül.

Másnap felment az igazgatóhoz.

— Főnök — mondta csendesen —, vegye vissza tőlem azt az írást.

— Miért, Juhar szaktárs? — nézett rá ravasz mosollyal az igazgató.

— Mert... — vett nagy lélegzetet Juhar —, mert így már nem ér az egész semmit.

— Hát, ha úgy gondolja... Akkor éppen visszavehetem.

Juhar letette az írást az asztalra.

— Meghálálom — mondta megkönnyebbülten.

— Ugyan — legyintett az igazgató —, semmi az egész. Hanem, Juhar szaktárs, lenne mégis egy javaslatom.

— Hallgatom, főnök.

— Ha lehet, ezentűl az értekezleteken szidjon. Már csak a félreértések elkerülése végett is. Ott szedje le rólam a keresztvizet, ha valami nem tetszik. Megígéri?

— Meg, főnök — morogta a harangöntő, és boldogan kihátrált az irodából.

— Ravasz egy fickó — dühöngte szinte elismerően, ahogy ballagott a műhely felé —, átkozottul ravasz egy fickó.

TÓTH MÁTÉ MIKLÓS